

MARIA AKATEMIA
MARIA AKADEMI

25.2.2019

LAUSUNTO

Lausunto lähisuhdeväkivaltarikosten sovittelu -raportista

STM/449/2019

Kiitämme Sosiaali- ja terveysministeriötä lausuntopyynnöstä lähisuhdeväkivaltarikosten sovittelu -raportista.

Raportti on näkemyksemme mukaan perusteellinen ja kattava. Kannatamme ja pidämme tarpeellisena, että lähisuhdeväkivaltarikosten sovittelua jatketaan Suomessa sekä kehitetään raportissa esitetyillä tavoilla. Ehdotus kehittämistyöryhmän nimeämisestä on erittäin kannatettava. Laadukkaalla sovittelulla on nähdäksemme tärkeä väkivaltaa ennaltaehkäisevä ja asenteita muokkaava vaikutus yhteiskunnassamme.

Vahvistamme lausunnossamme erityisesti muutamaa kehittämiskohtaa perustuen Maria Akatemian yhteistyöhön sovittelutoimen kanssa sekä Maria Akatemia ry:n työssä vuodesta 2003 (RAY/Stea) saatuun erityisasiantuntijuuteen naisten käyttämän väkivallan ehkäisemisessä (Demeter-työ, Keijun varjo -työ, Naisenväkivalta.fi-verkkohanke). Tuemme työssämme naisia väkivallan vähentämisessä ja lopettamisessa, 15-vuotiaista nuorista lähtien kaiken ikäisiin aikuisiin naisiin, jotka käyttävät tai pelkäävät käyttävänsä väkivaltaa.

Kiitämme Lähisuhdeväkivallan sovittelun selvitystyöryhmää siitä, että raportissa huomioidaan naisiin kohdistuvan väkivallan lisäksi naisen potentiaali käyttää väkivaltaa. Sen lisäksi, että nainen voi käyttää väkivaltaa kumppaniaan kohtaan, hän voi kohdistaa väkivaltaa omiin lapsiin. Maria Akatemian työssä näkyy varsin tasaisesti niin kumppaniin kuin lapsiin kohdistuva väkivalta tai sen uhka. Yhteyttä ottaneista aikuisista naisista noin kolme neljästä on äitejä, heistä yli 80% pienten lasten äitejä.

Maria Akatemiassa on viety ehkäisevän väkivaltatyön palvelut verkkoon. Naisenväkivalta.fi-hanke (Stea 2017-19) on otettu varsin hyvin vastaan valtakunnallisesti ja alustavat tulokset ovat erittäin hyviä. Keijun varjo -työssä (Stea 2016-) kehitetään paraikaa vastaavia palveluita 15-28-vuotiaille nuorille naisille. Lähisuhdeväkivallan sovittelun selvitystyöryhmän esittämään vakava huoli lähisuhdeväkivaltaan liittyvien palvelujen saatavuudesta kunnissa, tulevissa maakunnissa ja yhteistyöalueilla on siis näkemyksemme mukaan erittäin aiheellinen.

Raportissa on todettu, että lähisuhdeväkivaltailmiöön puuttuminen vaatii laaja-alaista, kokonaisvaltaista tarkastelua ja kehittämistä yli sektorirajojen. Kannatamme raportissa esitettyä eri toimijoiden välisen yhteistyön kehittämistä ja lisäämistä työryhmän esittämään suuntaan, jossa lähisuhdeväkivallan

Maria Akatemia ry on valtakunnallinen, yleishyödyllinen ja sitoutumaton yhdistys, joka toimii ihmisten ja yhteisöjen hyvinvoinnin sekä sisäisen kasvun osaamiskeskuksena. Yhdistys seuraa yhteiskunnallista keskustelua, tukee ja toteuttaa ennaltaehkäisevää toimintaa mm. ehkäisevän väkivaltatyön saralla. STEA tukee Maria Akatemia ry:n toimintaa.

ehkäiseminen nähdään kokonaisuutena, eri auttamispalveluiden ja muiden toimijoiden välisenä yhteistyönä. Yhtenevät toimintatavat ja samansuuntainen toiminta ehkäisee väkivaltaa ja on kaikkien edun mukaista. Sovittelutoiminta on tärkeässä roolissa ohjaamassa molempia sovitteluun hakeutuneita lähisuhdeväkivallan osapuolia tarpeenmukaisesti palveluihin. Sekä väkivaltaa käyttänyt että sen kohteena ollut tarvitsevat tukea, jotta väkivaltaa ylläpitävää dynamiikkaa ja vuorovaikutusta voidaan muuttaa. Palveluohjauksen kehittäminen on kannatettavaa kaikkien toimijoiden osalta.

Maria Akatemian ehkäisevässä väkivaltatyössä asiakkaat hakeutuvat itse palvelun piiriin, jolloin työskentelyn lähtökohtina ovat vapaaehtoisuus, oma halu tukeen ja motivaatio ottaa vastuu omasta toiminnasta (lopettaa väkivalta), mitkä ovat myös sovittelun edellytyksiä. Sovittelutoimen kanssa tehtävässä yhteistyössämme on tullut esiin tarve kehittää yhteistyötä siten, että sovittelijoilla olisi mahdollisuus välittää asiakkaansa/sovittelun osapuolen yhteystiedot heidän suostumuksellaan Maria Akatemian palveluun. Tällöin yhteydenotto ei jäisi asiakkaan aktiivisuuden ja uskalluksen varaan, kun työntekijä soittaisi asiakkaalle, joka on tunnistanut oman tuen tarpeensa. Raportissa on todettu, että väkivallan aiheuttama häpeä vaikeuttaa avun hakemista, mikä kokemus on saatu myös Maria Akatemiassa. Avun hakemisen kynnystä on tärkeää madaltaa, ja erityinen tarve tälle on tunnistettu nuorten naisten käyttämän väkivallan ehkäisytyössä. Tukipalveluihin osallistumisen tulisi silti edelleen perustua vapaaehtoisuuteen ja omaan motivaatioon, mikä vaikuttaa merkittävästi työskentelyyn sitoutumiseen. Kun tukipalveluihin hakeudutaan vapaaehtoisesti, tulokset ovat pitkäaikaisia, mikä tulee esiin myös Demeter-työhön perustuvassa väitöskirjassa (Keiski 2018).

Raportissa esitetty kolmas kehittämissuositus, koulutuksen kautta saatava ymmärrys inhimillisistä väkivaltailmiöistä, on erittäin kannatettava. Tarvitaan kokonaisvaltaisia, ihmisen omaa potentiaalia tukevaa psykodynaamista ymmärrystä toimenpiteiden perustaksi. Tämä tarkoittaa, että niillä pyritään vaikuttamaan väkivaltaan johtaviin inhimillisiin syihin, mihin rangaistuslainsäädännöllä ei juurikaan pystytä vaikuttamaan. Väkivallan moniolotteisten syiden ja psykodynamiikan ymmärrys mahdollistaa väkivallan ehkäisemisen ja sukupolvien kierteen katkaisemisen. Maria Akatemian yli kymmenen vuoden kokemus moniammatillisten väkivalta-aiheisten koulutusten järjestämisessä on osoittanut erityisen tarpeelliseksi prosessuaaliset ammatilliset itsetuntemusryhmät, joissa teoreettinen tieto syvenee itseymmärrykseksi ja helpottaa asiakkaan kohtaamista. Koulutuksen lisäksi säännöllinen, asiantunteva työnohjaus on kokemuksemme mukaan tarpeen, kun ollaan syvien ihmisyyden ilmiöiden kanssa tekemisissä ja niiden herättämille tunteille alltiina.

Lisätietoja:

Sari Nyberg, toiminnanjohtaja
Maria Lindroos, kehittämisspäälikkö

Maria Akatemia ry
Fredrikinkatu 29 A
00120 Helsinki
www.maria-akatemia.fi

Maria Akatemia ry on valtakunnallinen, yleishyödyllinen ja sitoutumaton yhdistys, joka toimii ihmisten ja yhteisöjen hyvinvoinnin sekä sisäisen kasvun osaamiskeskuksena. Yhdistys seuraa yhteiskunnallista keskustelua, tukee ja toteuttaa ennaltaehkäisevää toimintaa mm. ehkäisevän väkivaltatyön saralla. STEA tukee Maria Akatemia ry:n toimintaa.

